

Izhaja vsako soboto in je za naročnike „Našega Lista“ v kamniškem okraju brezplačen.

Kamniččan

Oglasi se računajo tristorpna petit-vrsta po 10 v. za enkrat, za večkratno objavljenje po dogovoru.

Kamniška Bistrica in nje uprava.

(Nadaljevanje.)

Če so že pri plavbi lesa za drva take zapreke oziroma se plavba tako slabo sponaša in rentira, kaj naj bo potem s plavbo za dolgi les, ki bi se rabil ali pri stavbah ali pa bi se za drugo rabo naprej spečaval; saj je znano, da se lep les, katerega bi lahko bilo v naši Bistrici več kot dovolj na razpolago, lahko in drago prodaja.

Za plavbo takega lesa je pa naša Bistrica naravnost izključena. Prepričani smo, da je na njej nemogoče daljše hlode kakor tri, štiri kvečjemu pet metrov dolge spraviti naprej. Kdor opazuje tek, padec in zavijanje struge, nam bo gotovo priznal, da imamo prav v tej naši trditvi.

Dalje pa opazujmo hlode, kakšni se izročé Bistrici za transportiranje in pa hlode dospevše na plavbni prostor v Stahovici. Mili bože, niti spoznati jih ni več. Iz zdravih lepih debel spremene se tekom plavbe v malorabne hlode. Na svoji dolgi poti morajo ti reveži dokaj prestati. Obriba jih pesek, izžme jih voda, obdragnejo jih skale in ker na marsikakem kraju zaradi plitve vode ne morejo naprej, pride drvar, zasadi neusmiljeno svoj „kramp“ v hlod ter ga s silo vleče zopet v globokejšo vodo. Po celi strugi nadzorujejo drvarji s svojimi krampi plavbo in ker se hlodi zaletavajo sedaj v ta sedaj zopet oni breg, jih drvarji neusmiljeno mrevarijo s krampi. To se ponavlja sto in stokrat in tak hlod, ki je ves v ranah, dospe konečno na plavbni prostor.

Razume se samo ob sebi, da se s takim postopanjem godi velika škoda. Menda ni človeka, ki bi trdil, da se taki ranjeni, obdragnjeni in izžeti hlodi ne prodajajo niti za polovico iste cene, kakor bi jo imela ona zdrava in lepa debela, ki se izročé Bistrici v transportiranje. Če se blago kvári samo s tem, da se je na ta način rani, kolika škoda se pa godi tudi zaradi tega, ker se mogočna debela razžagajo na tako kratke konce. Ako bi se vse to upoštevalo, priti bi morala konečno korporacija do prepričanja, da bi se pripravna vozna cesta kmalu in dobro izplačala, gotovo pa je, da bi prinašala več obresti kakor jih plačuje katerikoli zavod na glavnico, ki jo ima korporacija na hranilnih knjižicah naloženo.

Transport po taki cesti bi pa bil tudi lahko ves drug. Debla bi se izpeljavala v svoji prvotni dolžini, in kar je tudi velike vrednosti, bila bi ta debela

zdrava in neizžeta. Dokaj lepega lesa spravijo lesni trgovci naprej, mnogokrat imamo priliko opazovati lepa, zdrava in mogočna debela, ki jih peljejo skozi naše mesto, a vse to je iz tuhinjskih gozdov, iz Bistricice pa dobivamo le ranjen les, to je zasluga privilegirane plavbe.

Pa če tudi vseh teh pregreh ne vpoštevamo, pričakovati bi morali, da je plavba kar mogoče cenena. To pa pri naši Bistrici ni, kar smo že prej omenili, sedaj hočemo tudi to utemeljevati.

Delavske sile pri nas niso tako cenene. Nočemo trditi, da so delavci za svojo osebo predobro plačani, a znano je, da manjka pri nas delavskih moči skoro na vseh poljih. Že to dejstvo podražuje delavski material, kajti če se mora gotova stvar vršiti, mora se delavce plačati, kakor to zahtevajo, sicer jih ni dobiti. Kakor smo že omenili, nočemo s tem trditi, da bi delavci ne zaslužili svojih plač, saj tudi ni malenkost spravljati težke hlode v nerodno strugo, ali pa broditati celi dan po ledenomrzli Bistrici; s tem hočemo le pribiti dejstvo, da znašajo plače delavcem več kakor bi bilo sicer potrebno.

Radi bi se prepričali iz blagajniških knjig naše korporacije, kakšne svote se plačuje leto za letom delavcem za spravlanje lesa, da bi nam bilo mogoče na podlagi teh mogočnih števil primernost stroške plavbe in pa primerjati tiste stroške, ki bi prišli v poštev pri modernem transportiranju, a blagajniške knjige nam žal niso pristopne.

(Dalje prihodnjič).

K začetku šolskega leta.

Z današnjim dnem so šolske počitnice pri kraju. V ponedeljek je ob 7. uri šolska maša, po maši pa se začne takoj z rednim šolskim poukom. Ostali smo seveda še vedno pri ponižni tri- oziroma štirirazrednici. Če bo kdaj v tem oziru bolje, dvomimo resnično.

Vsako drugo mesto prizadeva si spopolniti se v šolskem oziru na kolikor mogoče visoko stopinjo, pri nas to ni potrebno, — je dovolj, da samostani prevzemajo nalogo učiti in pripravljati mladino po svoji metodi za višja izobraževališča. Že lansko leto smo v več člankih primerjali in razpravljali o šolskem izobraževanju po samostanski metodi in pa po metodi modernega posvetnega pedagoga.

Ali ni sramota za naše mesto, da imamo na dekliški šoli le tri razrede? V tem oziru so mnogo na boljšem vasi in trgi po ostali kranjski deželi. Poglejmo v Postojno, kjer se otvori letos meščanska šola, vzemimo si jo v vzgled in posnemanje. Na mestu bi bilo pri takih zadevah zastopati napredne ideje, le tako bo mogoče naše ljudst voizobraziti, pripraviti je do samostojnega nastopanja.

Z mladino moramo v prvi vrsti računati. Dolžni smo pa tudi naši mladini izobraziti jo na kolikor pač mogoče visoko stopinjo. Ne le, da se mora dandanes za vsakega dečka skrbeti, da si v poznejših letih zagotovi existenco, dandanes je tudi pri dekletih ista.

Danes smo na mnogo slabši stopinji kakor so bili naši predniki pred 500 leti, seveda v primeri za tisti čas. Kakor nam zgodovina svedoči, je imel Kamnik že leta 1391 svoje šolsko poslopje; če bi toraj hotel biti danes Kamnik na isti stopinji, — moral bi imeti za današnji čas že univerzo, ne pa trirazredno ljudsko šolo. Okoli leta 1780 ustanovila se je v Kamniku trivijalna šola, s katero se pa Kamničani še niso zadovoljili in delovali so z vsemi silami na to, da se šolske zadeve še zboljšajo. In res se jim je to tudi posrečilo. Leta 1784 imel je Kamnik že glavno šolo, katero je vodil direktor Blaž Kumerdej, kateri je znan kot slovenski pisatelj. Leta 1791. je bilo na tej glavni šoli že šest izvrstnih šolskih moči, torej pred več kot sto leti nič manj kot danes.

Kakor se razvidi iz teh kratkih črtic, so bili naši predniki mnogo bolj naprednega mišljenja kakor pa danes njih potomci. Kdo je pa znal pred 500 leti pisati in brati? Marsikakemu kralju in cesarju je bila ta umetnost docela neznana, za tiste čase je veljal dotični, ki je znal pisati in brati, že za silno izobraženega. Danes se pa tudi ne nauči mnogo več v treh razredih kot to, kar so znali predniki pred 500 leti.

Kamniška podružnica „Slov. plan. društva.“

Od 13. avgusta t. l. je obiskalo kamniško kočjo na Sedlu 110 turistov, torej z istimi, ki so pri otvoritvi prisostovali (260) do sedaj že skupaj 370, kar do sedaj nobena kočja ne more izkazati. — Iz tega se razvidi, kako potrebna je bila ta kočja in kako prihodnjost ima še le, ko bode s prihodnjim letom zveza s Korkrskim sedlom in z Ojstrico čez Planjavo in Škarje za vsacega turista varno urejena. — Orižentacijska tabla glede naših planin se je že nabila na hiši g. odbornika Karola Prelesnika v Stahovci, druga enaka tabla pa se postavi na kolodvoru kamniške postaje, kakor hitro pride dovoljenje od ravnateljstva državnih železnic. —

Občni zbor Mestnega godbenega društva v Kamniku se vrši v nedeljo dne 23. t. m. ob 7. uri zvečer v gostilni pri Sokolu. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se isti dan ob 8. uri zvečer drug

občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev.

Iz Radomlja. V sredo dne 12. t. m. otvorilo je akademično društvo „Prosveta“ javno ljudsko knjižnico. Hvaležni smo „Prosveti“ za to pomembno napravo, saj je pri nas mnogo ljudi, ki sicer jako radi berejo dobre knjige, a do sedaj nismo imeli drugih kakor Mohorjeve družbe in molitvenike. Vse te smo pa znali že na izust. Kaj naj pa tudi človek počne ob dolgih zimskih večerih? Duh časa zahteva, da se izobrazujemo in ker drugih sredstev odrašeni nimamo na razpolago, posluževali se bodemo pridno knjig, ki nam jih je „Prosveta“ prepustila. Upravo knjižnice je prevzel poslovodja mlekarne.

Vegov spomenik v Moravčah. Kakor čujemo se odkrije spomenik barona Vege v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne. Nerazumljivo nam pa je, da se ta slavnost vrši tako na tihem, tako, da večina ljudi niti za njo ne ve. Ali bi ne bilo umestno malo reklame, saj je bil Vega vendar zaslužen mož in naš rojak.

Umrl je na Krtini v nedeljo dne 9. t. m. ob 12. uri dopoldne g. Anton Zarnik, posestnik, trgovec in občinski svetovalec. Ranjki je bil obče priljubljen in se je njegovega pogreba, ki se je vršil v sredo dne 22. t. m. udeležila velika množica občinstva. Blag mu spomin!

Več ključev, med njimi tudi nekaj blagajniških, je bilo najdenih pred dobrim tednom v Kamniku. Oddani so bili v tukajšnji občinski pisarni, kjer jih dobi ob navadnih uradnih urah dotični, ki jih je izgubil. — Pri tej priliki opozarjamo občinstvo, naj odda vsako najdeno stvar takoj v občinski pisarni, sicer bi bil dotičnik lahko kaznovan zaradi prestopka prilastitve tujega imetja. Umestno bi pa tudi bilo, da bi se v občinski pisarni tudi zglasil vsakdo, kdor kaj izgubi.

Nesreča. Janez Uršič, posestnik v Spodnjih Stranjah je imel v torek dne 11. t. m. opraviti pri svoji zidani apnenici. Med delom so se kroglice sesule in Uršiča zasule. Do pasu opečenega reveža izvlekla sta njegov brat in še nek drugi iz žganega apna. Uršič ima strašne opekline, vendar pa je upati, da okreva.

Zahvala.

Povodom moje štiridesetletnice došlo mi je od dragih mi prijateljev in znancev toliko čestitk, da mi ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Zato kličem tem potom vsem: Iskrena vam zahvala!

Nadalje se zahvaljujem sl. domžalski godbi, ki me je počastila s podoknico ter sl. prost. gasilnima društvoma v Domžalah in Stobu, ki sta mi častitali po deputaciji.

Istotako se najiskreneje zahvaljujem prečast. g. beneficijatu Berniku za darovanje slavnostne maše in p. n. gospicam pevkam in g. organistu za krasno petje. Hvala vam vsem!

Kristij Engelman
nadučitelj v Domžalah.

Javna ljudska knjižnica.

Naša Narodna Čitalnica je spremenila svojo knjižnico v javno ljudsko. Ta knjižnica je odprta vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne in vsak četrtek od 1. do 2. ure popoldne. Med temi urami izposojujejo se knjige vsakemu, kdor jih zahteva, vendar se pa mora dotični podvreči določbam in z lastno-ročnim podpisom potrditi, da je prečital pravila, ki so tiskana na vsaki izkaznici. Širšemu občinstvu jih podajemo tukaj:

Knjige se izposojujejo le na izkaznico, ki se dobe pri knjižničarju po 10 vin. Na eno izkaznico se posodi ena, na dve tri knjige naenkrat. Za vsako izposojeno knjigo je plačati 4 vin. Nabrani denar se porabi za nakup in vezavo novih knjig. Čitalniški udje so pristojbin prosti. Želeti pa je, da tudi oni prispevajo, da se more knjižnica čim preje izpopolniti. Kdor izkaznico izgubi, ne more na njo več zahtevati knjig. Knjige se izposojujejo za 14 dni. Ta rok knjižničar lahko podaljša, ako se čitalec prej pri njem

oglasi. Če sicer tokom tega časa ne vrne izposojenih si knjig, ga opomni knjižničar na dolžnost po dopisnici, ali pa po odposlancu. Kdor teden na to še ni vrnil knjige, se lahko toži. Izposojevalec se zaveže plačati vse troške ter povrniti polno ceno novih knjig. Tudi jamči, da povrne škodo izgubljenih in pokvarjenih knjig. Vsled tega naj skrbno ravna s knjigami, naj ne piše po njih, jih ne maže in tudi drugim ne izposojuje.

Razglas.

Parobrodna družba „Zino“ razpošilja po svojem pooblaščenecu A. Gergoletu v Chissi (Švica) prospekte, v katerih vspodbuja delavstvo, da bi se izselilo v San Pavlo v Braziliji. Posebno se vabijo rokodelci, kmetovalci in poljski delavci. Vsem tem slojem se tamošnje razmere popisujejo za zelo ugodne in se jim celo obljublja brezplačno parobrodno vožnjo in vožnjo po suhem do zaželjenega kraja.

Vse to pa ni nič družega, kakor vaba, in naj bodo vsi oni, ki se hočejo izseliti v Brazilijo, prepričani, da so tam razmere za delavstvo silno neugodne in da ta nepremišljeni korak že marsikateri obžaluje, ker si ne more tam prisluziti niti toliko, da bi se po človeško preživljal, ne pa da bi si še prihranil za povrnitev v svojo domovino.

C. kr. okr. glavarstvo v Kamniku.

= Velika zaloga vsakovrstne
opeke (falz - cegla)

iz raznih velikih tovarn
pri Fran Pečniku v Domžalah.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Kupujem za tvrdko Iv. Knez
fižol, oves, različna
žita v vsaki množini in plačujem po naj-
višjih cenah.

Jos. Jezernik
Stob pri Domžalah.

Odda se prav ceno

s 1. oktobrom t. l.

 pritlično stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo, kletjo in vrtom. Eventuelno se oddajo tudi **mesečne sobe** pod jako ugodnimi pogoji.

Natančneje se izve v Kamniku na Grabnu št. 33.

Smrt muham!

je najboljše domače sredstvo za

 pokončavanje muh.

Cene: 1 pola 10 vin. Pri večjem odjemu znaten
popust. 12-10

Glavna zaloga pri

✠ **Karolu Kummer**

trgovina s špecerijskim blagom
v Kamniku na Grabnu. ✠ ✠

Priporoča svojo špecerijsko blago, osobito pa moko in žlto po nizki ceni v izborni kakovosti.

Izborne vležano pivo v
sodčkih in steklenicah

priporoča

pivovarna Julij Stare
v Mengšu. || Vsa naročila se
točno izvršujejo.

Tovarna kisa
Marija Stare v Kamniku.

Priznano izboren kis (jesih)
se vsakemu trgovcu in gospo-
dinji najtopleje priporoča. =

Jedilna
mast
"GERES"
se prodaja v trgovini
Josip Klemenčiča v Kamniku.

Vsakovrstne krste, kakor tudi kovinaste za v rakve
priporoča 26-8

Julij Weibl

umetni mizar v Kamniku na Štuni. —

Nadalje priporoča svojo zalogo pohištva.
Izvršuje tudi mizarska stavbna in sploh
vsa v njegovo stroko spadajoča dela.
Izvršitev točna. Cene zmerne.

Pogrebni zavod.

Trgovina s špecerij-
skim blagom

E. HAJEK

Kamnik, Glavni trg 23
priporoča vsaki dan sveže kuhano

šunko,
čajno maslo (Teebutter),
delikatese sploh in vse
vrste mineralne vode.

Stanje hran. vlog:
nad
1.450.000 K

Mestna hranilnica v Kamniku

Rezervni zaklad:
nad
25.000 K

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%
ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna
občina kamniška z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.
Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to
hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Hranilnica sprejema tudi hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar,
ne da bi se pri tem obrestovanje prekinilo.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Poštne hranilnice račnn št. 856.422.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti
in na amortizovanje v 36 letni ali krajši dobi, tako da poplača dolžnik posojilo 100 K v teku
36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.